

Renáta Botev pre domom Baroness Karen von Blixen-Finecke, autorky slávneho románu Spomienky na Afriku.

Svoje skúsenosti z New Yorku, Almaty a Nairobi pretavuje do kvalitnej dizajnerskej práce. Je naplno oddaná svojej profesii, čo dokazujú viaceré úspešné projekty a realizácie. Momentálne žije v zahraničí, no so Slovenskom udržiava intenzívny kontakt. Renáta Botev patrí k popredným slovenským a zahraničným dizajnerkam, pravidelne spolupracuje s naším magazínom a už po tretíkrát vám spolu s ňou prinášame seriál príspevkov o interiérovom dizajne. O svojej práci a živote nám viac prezradila v nasledovnom rozhovore.

“ Ak ste príliš ústretový interiérový dizajnér, váš projekt sa môže stať nočnou morou. ”

Niekoľko rokov ste ako dizajnérka pôsobili v Kazachstane. Ako prístupujú ľudia k zariadeniu bývania v tejto krajine?

V Almaty a v Astane sa budujú veľké obytné komplexy vyššieho a vysokého štandardu. Pretože ide prevažne o modernú moslimskú krajinu, jej architektúra a interiérový dizajn zodpovedá týmto požiadavkám. Domy sú v štýle, ako ich poznáme z Dubaja alebo Abu Dabi. V Kazachstane, ľudia pracujú často s dizajnerom, investujú do jeho služieb značné prostriedky a sú predovšetkým naklonení jeho kreatívnosti a originalite. Ich interiér je často opulentný na úkor funkčnosti. Štýl ala „dvorec“ čiže palác je častou požiadavkou zákazníkov s vysokým rozpočtom. Pozlátené steny, kryštál a francúzsky nábytok sú dominantné v týchto veľkorysých príbytkoch.

Ako prístupujú k službám dizajnéra ľudia na Slovensku?

Mám registrovanú firmu a biznis partnera na Slovensku, otvorili a zatvorili sme dve interiérové štúdiá – jedno v Trnave a druhé v Bratislave. To hovorí samo za seba. Podľa mňa existuje veľmi úzka skupina zákazníkov, ktorí chcú alebo sú pripravení spolupracovať s interiérovým dizajnerom na Slovensku. Táto skupina, keď zistí, čo znamená práca s interiérovým dizajnerom, je buď zmätená, zaskočená alebo nevie prekonať predsudok z nedôvery a tiež je šokovaná z cien za kvalitný dizajnerský nábytok, svietidlá a doplnky. Táto skupina stále nie je pripravená zaplatiť adekvátnu cenu za dizajnéra, ktorý bude plánovať a navrhovať interiér niekoľko týždňov a mesiacov. Väčšina si myslí, že prídete do bytu alebo do domu a poskytnete recept na všetko okamžite. Nevedia si predstaviť, čo znamená proces návrhu dizajnu interiéru. Ospravedlňujem sa za ostrú kritiku, budem sa tešiť, ak budem môcť zmeniť svoj názor.

Čo by mal vedieť správny dizajnér, aby dokázal naplniť požiadavky zákazníka?

Vedieť presne zadefinovať pravidlá vo vzťahu k zákazníkovi, aby celý projekt bol, ako sa hovorí v angličtine „win to win“, t.j. víťazstvo na oboch stranách. Ak ste príliš ústretový interiérový dizajnér, váš projekt sa môže stať nočnou morou. Zákazníci sú nereálni vo svojich predstavách o množstve práce a času stráveného nad plánovaním kvalitného dizajnu interiéru, o časovom harmonograme na jeho realizáciu a rozpočte. Nikto sa vás nepýta, v akých podmienkach pracujete, každý vás hodnotí len podľa výsledku. Dobrý dizajnér je riešiteľ problémov, ukazuje ľuďom cestu, ako vylepšiť kvalitu života aplikovaním princípov a elementov dizajnu. Dobrý dizajnér je pozorovateľ, ktorý vidí to, čo ostatní považujú za samozrejmé, nakombinuje veci s premyslenou inteligenciou do funkčného a atraktívneho plánu daného priestoru.

Momentálne žijete v Nairobi. Je vám kultúra tohto národa blízka? Ako hodnotíte miestnu architektúru?

Klimatické podmienky v tejto destinácii sú veľmi priaznivé. Predstavte si bývať v prostredí, kde nepotrebuje klimatizáciu a ani centrálnu kúrenie. Viete, aký dom si môžete dovoliť? Môžete

postaviť obrovský dom a pritom budete mať nízke prevádzkové náklady. Počas chladnejšieho obdobia alebo počas dažďov vám postačí zakúriť v krbe, prípadne použiť elektrický ohrievač. Vodu vám počas celého roka zohrieva slnko v solárnom systéme, preto sa domy stavajú veľkometrážne a priestranné. Sú veľmi členité, fasáda domu obsahuje niekoľko štýlov. Problémom je však bezpečnosť. Na život v Nairobi potrebujete vysoký múr a elektrické pletivo okolo domu, strážnu službu, okná zo železnej konštrukcie a malými tabličkami skla, cez ktoré neprejde ľudská hlava. Vкус miestnych obyvateľov je typický pre rozvíjajúce sa krajiny – veľa farieb, pestrosť až kríklavosť.

Dizajnu a architektúre venujete väčšinu svojho času. Čo však rada robíte, ak práve nenavrhuje nejaký interiér?

Práca na dizajne si vyžaduje obrovskú koncentráciu, a je to časovo náročná práca. Veľa času trávim pri počítači, kde robím plány alebo vizualizácie. Môj voľný čas venujem pobytu na čerstvom vzduchu, objavovaniu Nairobi a cestovaniu po Keni. Venujem sa však často vareniu zdravých jedál. Pravidelne tiež plánujem objavovanie nových cestovateľských destinácií. Momentálne máme nablízku Indický oceán a s manželom sa chystáme navštíviť niekoľko jeho ostrovov.

